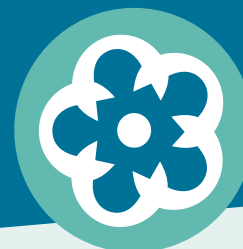

Coöperatie Erfgoed Gelderland:

Waardecreatie door samenwerken en kennisdelen

De coöperatie Erfgoed Gelderland (EG) is opgericht in 2010 door Gelders Archief en Gelders Erfgoed, met als doel het kennisdelen en de samenwerking in het Gelderse erfgoedveld te vergroten. Het aantal leden heeft zich snel ontwikkeld van 75 in 2012, tot 200 in mei 2019. In het voorjaar van 2019 is een onderzoek uitgevoerd onder de leden van coöperatie Erfgoed Gelderland. Achterliggend doel hiervan is organisatieontwikkeling en het verstevigen van de koers richting de toekomst.

200 Leden

Ruim de helft van de leden bestaat uit musea, de volgende grote groep leden wordt gevormd door de historische verenigingen. Andere leden zijn: archieven, archeologie, monumentenorganisaties, bibliotheken, landgoederen en cultuur-historische organisaties.

Missie

Het historische verhaal van de regio kan het beste in samenhang worden verteld. Door de verhaallijnen met elkaar te verbinden, ontstaat een stevig fundament van verhalen en van organisaties die deze verhalen vertellen. Door deze samenhang en verbondenheid staat de erfgoedsector sterk en is er onderlinge solidariteit: **Samen Verleden Toekomst Geven.**

Visie

De coöperatie Erfgoed Gelderland is een netwerkorganisatie die haar leden activeert om op een innovatieve manier om te gaan met het materiële en immateriële erfgoed dat zij beheren. Door intensief samen te werken en de krachten te bundelen, ontstaan aan de ene kant duurzame projecten en producten en aan de andere kant zelfstandige en zelfbewuste organisaties.

De coöperatie Erfgoed Gelderland wordt ondersteund door de medewerkers van de stichting Erfgoed Gelderland. De stichting functioneert als het bureau van de coöperatie. De stichting ontvangt subsidie van de provincie Gelderland, voor de ondersteuning van het Gelderse erfgoedveld.

Doelstelling

De coöperatie heeft als doel in de materiële behoeften van haar leden te voorzien, door hen te ondersteunen bij hun werkzaamheden op het gebied van het Gelderse erfgoed.

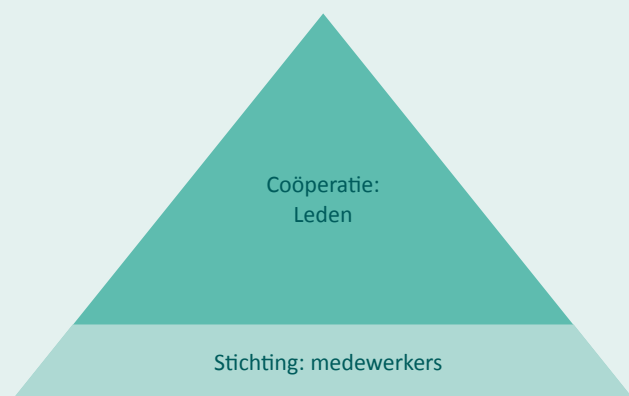
De afgeleide doelen zijn: promotie van het Gelderse erfgoed (als geheel), de belangen behartigen van de leden, onderlinge samenwerking en uitwisseling van kennis en de bedrijfsvoering van de leden versterken.

Waarom een onderzoek?

Erfgoed Gelderland is de afgelopen jaren enorm gegroeid. Dat is fijn, maar het is ook goed om na te denken over continuïteit en het behouden van de positieve energie van dit moment.

Niet alle leden worden bereikt met het aanbod van Erfgoed Gelderland, hoe groot is hun loyaliteit? Het succes van de coöperatie hangt af van het aantal grote en kleine erfgoedorganisaties die lid zijn.

Landelijke collega-organisaties benoemen het in hun ogen wonderbaarlijk sterke Gelderse netwerk. Hoe zorgen dat we deze kwaliteit benutten en vasthouden?

DE ORGANISATIE ERFGOED GELDERLAND. STICHTING ONDERSTEUNT COÖPERATIE

Opzet Onderzoek

Onderzoek

Erfgoed Gelderland is een coöperatie met 200 leden. Elk lid heeft eigen redenen om lid te zijn en al of niet lid te blijven. De coöperatie als organisatie heeft belang bij een groot en betrokken ledenaantal, hierdoor is Erfgoed Gelderland een relevante gesprekspartner voor overheden en cultuurfondsen.

Onderzoeksvragen:

A. Hoe kan de coöperatie haar toegevoegde waarde voor de leden vergroten?

B. Hoe kan de coöperatie haar toegevoegde waarde beter zichtbaar maken?

A. Toegevoegde waarden voor de leden vergroten door:

- Meer aandacht schenken aan profilering en strategische lobby;
- Meer kennis vergaren over subsidies en cultuurfondsen;
- Meer kennis vergaren over cultuurbeleid van overheden;
- Gelderse Erfgoedmonitor samenstellen.

B. Toegevoegde waarde beter zichtbaar maken:

- Nieuwe kennis gebruiken in strategisch overleg met overheden;
- Met trots de meerwaarde van de coöperatie uitdragen.

Het onderzoek

In april 2019 is de kern van het onderzoek uitgevoerd door gesprekken te voeren met medewerkers en leden van Erfgoed Gelderland. Luisteren naar wat mensen en organisaties bezig houdt, aansluiten bij wat hen raakt. Daarin kan de coöperatie haar bestaansrecht versterken.

Aanpak

- Analyse van 31 schriftelijke verslagen van Erfgoedgesprekken (2017-2018)
- Drie groepsgesprekken leden (totaal 17 personen)
- Individuele gesprekken met leden (totaal 15 personen)
- Rondetafelgesprekken tijdens ledenraadsvergadering april 2019 (55 personen)
- Schriftelijke vragenlijsten (totaal 53)
- Gesprekken met vier sleutelfiguren van coöperaties
- Gesprekken met negen medewerkers Erfgoed Gelderland

Inhoud gesprekken en vragenlijsten

Met sleutelfiguren gesprek over coöperaties in het algemeen: vragen naar waardecreatie, ledenbetrokkenheid, democratie en heterogeniteit

Met alle anderen een gesprek over vier onderwerpen:

- Wat zijn de dingen waar u in uw organisatie dagelijks (op dit moment) mee bezig bent?
- Wat zijn de knelpunten die u ervaart?
- Welke successen worden er gevierd?
- Van welke activiteiten of diensten kent u Erfgoed Gelderland en wat vindt u daar van?

Bijzonder van coöperaties

Bijzonder van coöperaties is de combinatie van:

- Aanbod van producten en diensten waar leden individueel voordeel van hebben
- Samen iets bereiken dat alleen niet lukt

De slogan 'Samen Verleden Toekomst Geven' geeft het specifieke karakter van de coöperatie Erfgoed Gelderland weer.

'Coöperaties hebben een collectief doel, met een zakelijke basis. De coöperatie is een vereniging van leden die samen een bedrijf hebben dat ten dienste staat van de leden. De leden (...) bundelen hun krachten in de coöperatie om hun individuele doelen te bereiken. Met als resultaat om waarde te creëren voor de leden.'

www.cooperatie.nl

Resultaat onderzoek

Erfgoed Gelderland heeft waarde voor de leden als:

- Zij zich gehoord voelen;
- Praktische kennis en ondersteuning wordt geboden;
- Een visie wordt uitdragen die gericht is op heden en toekomst;
- Zij trots kunnen zijn op de coöperatie.

Concreet betekent dit:

- Organiseren van bijeenkomsten en netwerken waar de leden elkaar ontmoeten;
- Samenwerkingsprojecten die aansluiten op de behoeften;
- Naast individuele en collectieve aandacht, ook ondersteunen van lobby en strategie van de leden;
- Goede communicatie;
- Leiderschap tonen en keuzes maken met het oog op behoeften van de leden en actuele veranderingen in de omgeving.

DRIE INVALSHOEKEN
OM DE ACTIVITEITEN
VAN DE COÖPERATIE TE
BENADEREN

Aandachtspunten:

- Onderkennen dat de leden een heterogene groep vormen. Zij delen de passie voor erfgoed maar verschillen in grootte en wijze van bedrijfsvoering;
- Elk lid wil gehoord worden en contact hebben met gelijkgestemden;
- De coöperatieve gedachte actueel houden bij de leden en de medewerkers van het bureau.

Voor alle leden geldt:

“Erfgoed Gelderland is voor ons een relevante partij waar we ons bij aansluiten.”

“We willen graag deel uitmaken van het Gelderse netwerk, het lidmaatschap van Erfgoed Gelderland geeft ons toegang tot dit netwerk.”

“De leden delen de passie voor erfgoed.”

Voor met name musea en historische verenigingen geldt:

“We voelen ons verbonden met Erfgoed Gelderland.”

“Erfgoed Gelderland levert ons kennis en advies.”

Resultaat onderzoek en de vervolgstappen

DAGELIJKSE TAKEN, KNELPUNTEN EN SUCCESSEN VAN DE LEDEN VAN ERFGOED GELDERLAND.

Naast de individuele- en collectieve belangen, meer aandacht voor strategische belangen

Als gevolg van het onderzoek zal er in 2019 en 2020 meer ondersteuning geboden worden op het gebied van lobby en strategie van de leden. Dit zal niet ten koste gaan van de huidige individuele- en collectieve ondersteuning. Het bureau zal een aantal andere en nieuwe activiteiten oppakken:

- Actief informatie verzamelen over fondsen en subsidies;
- Actief informatie verzamelen over cultuurbeleid bij gemeenten, provincie en landelijke overheden;
- Verzamelen van feiten en cijfers over de coöperatieleden die leidt tot uitgave van de Gelderse Erfgoedmonitor;
- Organiseren van meer thematische netwerkbijeenkomsten waar leden onderling kennis en ervaring uitwisselen.

Wat houdt de leden van Erfgoed Gelderland bezig?

- Ondanks de grote verschillen lijken de leden op elkaar. Alle organisaties besteden veel tijd aan begeleiden en aansturen van vrijwilligers en vast personeel. De mensen in de organisaties kosten tijd, geven soms kopzorgen maar dragen ook bij aan de sfeer en het succes.
- Kwaliteitsverbetering en organisatieontwikkeling (nieuwbouw of verbouw) zijn relevant voor alle leden. Daardoor hebben zij behoefte aan extra budget en overleg en afstemming met betrokken overheden. Beide kosten energie en verlopen niet altijd zoals gewenst.
- Alle leden die activiteiten organiseren voor bezoekers of geregelde openingstijden kennen, zien PR en marketing als een belangrijke taak.

Mogelijke oplossingen

Het onderzoek heeft geleid tot drie mogelijke oplossingen van de onderzoeksvraag:

1. Meer aandacht voor strategie en profilering;
2. Versterking in- en externe communicatie;
3. Kantelen businessmodel waardoor Samen Verleden Toekomst Geven echt de kern van de organisatie wordt.

Er is gekozen voor nummer 1, maar 2 en 3 zijn kansrijk om de coöperatie te versterken en zullen de komende periode ook aandacht krijgen.

Eind 2020 wordt geëvalueerd wat deze nieuwe aanpak heeft opgeleverd en op welke wijze we verder gaan.

Colofon

Onderzoek uitgevoerd door Liesbeth Tonckens (directeur bedrijfsvoering Erfgoed Gelderland), ten behoeve van masterscriptie bedrijfskunde aan Business School Nederland.

Januari - juni 2019

Het hele onderzoek is te vinden op www.erfgoed gelderland.nl

Meer informatie l.tonckens@erfgoed gelderland.nl

Erfgoed
Gelderland

samen
verleden toekomst
geven